

[Undervisningsministeren.]

jeg ment at maatte stille Forslag om en beskeden Forhøjelse af Skolernes Driftstilskud og Fripladstilskud i Overensstemmelse med Sætserne i det Lovforslag, som ikke naaede frem til Rigsdagen før 29. August 1943, men som var behandlet i Ministeriet; dette Beløb kan anslaaes til ca. 160 000 Kr.

Alt i alt skulde Skolernes Stilling heretter i Forhold til 1945—46 forbedres med ca. 1 $\frac{3}{4}$ Mill. Kr., saaledes at den samlede aarlige Bevilling til Skolerne bliver ca. 5 580 000 Kr. Dette Beløb fordeles paa de forskellige Tilskudskonti i Overensstemmelse med Lovforslagets Principper som nærmere angivet i Bilag 6 til Bemærkninger til Lovforslaget.

Idet jeg i det hele i øvrigt tillader mig at henvise til Lovforslagets enkelte Paragraffer og de til disse knyttede ret udførlige Bemærkninger, skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling i det høje Ting.

Det bemærkes, at Lovforslaget gerne skulde kunne gennemføres, saaledes at den nye Lov, som angivet i § 12, kan faa Virkning fra 1. December 1946 at regne, til hvilket Tidspunkt den for indeværende Finansaar tilvejebragte midlertidige Ordning er udløbet.

Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 311 af 4. Juli 1942 om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, som jeg dernæst har den Ære at fremsætte for det høje Ting, tilsigter en Regulering af Højskolelovens Tilskudsbestemmelser som Følge af de nye Lønningsregler for Statens Tjenestemænd og Folkeskolens Lærere, der indeholdes i Lovene af henholdsvis 6. Juni og 12. Juli f. A. Ud over de rent tilskudsmæssige Bestemmelser er dog medtaget Forslag om Ændring paa et Par andre Punkter i Loven, hvor Ændring af andre Grunde har vist sig ønskelig.

Efter Loven af 1942 var det en Betingelse for Tilskud til Højskolelærernes Lønninger, at disse ydes i det mindste med Beløb svarende til de for Andenlærere paa Landet gældende Lønninger. Dette foreslaas nu som noget selvfølgelig ændret til, at der skal ydes i det mindste samme Lønninger som til „andre Lærere“ efter Lønningsloven af 1946.

For ikke at stille Lønkravet for højt for Skolerne, især de mindre Skoler, foreslaas

Kravet, for saa vidt angaar Lærernes 2 første Virkeaar, nedsat til 75 pCt. af Begyndelseslønnen.

Timelønnen har hidtil for alle Lærere været beregnet i Forhold til et pligtigt Timetal af 540. Det har af Skolerne været følt som et lovlig strengt Krav, at Lønnen for enhver Timelærer uanset hans Fag og det Krav, der stilles til hans arbejdsmæssige og personlige Indsats, skulde beregnes i Forhold til et saa lavt Timetal, og det foreslaas derfor, at Timelønnen for Lærere, der ikke læser over 30 Timer maanedlig, kan beregnes i Forhold til et pligtigt Timetal af 720.

Efter Loven af 1942 ydes der ikke Løntilskud til Forstanderne. Man mente ved Lovens Gennemførelse, at den vilde give Skolerne saa rigelige Tilskud, at Ejerne af disse vilde blive saa godt aflagt gennem Driftstilskuddet, at der ikke var Grund til at give Forstanderne Lønningstilskud; Forstanderne ved de selvejende Institutioner maatte derfor ogsaa kunne søge sig betalt af Institutionen paa tilsvarende Maade som de Forstandere, der selv ejer Skolen. Denne Forventning om det rigelige Tilskud har ikke slaaet helt til i Praksis, dels fordi Lønkravene ifølge Højskoleloven stiller forøgede Krav til Skolerne, for saa vidt angaar den Halvdel af de forhøjede Lønninger, som Skolerne selv skal bære, dels navnlig fordi alle Driftsudgifter, især de for Højskolernes Drift saa væsentlige Udgifter som Brændsel og Medhjælp, er steget saa stærkt, at det ganske har forandret Skolernes økonomiske Stilling.

Det foreslaas derfor, at der ydes Tilskud til Forstanderne som Lærere, beregnet i Forhold til den for „andre Lærere“ gældende Begyndelsesløn.

Efter Loven af 1942 yder Staten Alderstilling til Lærere med mindst 3 600 Kr. saavel som til Forstandere, ved hvis Skoler der er ansat en Lærer med denne Løn. Beløbet svarede til den i 1942 gældende Begyndelsesløn for en Statseminarielærer. Tanken var, at man vilde opmuntre Højskolerne til at benytte Lærere med saadanne Kvalifikationer, at det var rimeligere at lønne dem som Seminarielærere end blot som Andenlærere. Denne Bestemmelse mistede imidlertid i væsentlig Grad sin Virkekraft derved, at Mindstelønnen ifølge Ændringer i Loven, der blev foretaget under